

ПЛОДОТВОРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ БЪЛГАРСКИТЕ И СЪВЕТСКИТЕ ГЕОГРАФИ

Много години се развива успешно двустранното научно сътрудничество между колективите на Географския институт при БАН и Географския институт при АН СССР — Москва. То се осъществява по актуални и комплексни проблеми и съдейства за утвърждаване конструктивното направление на географските науки. След завършването на комплексно-географските сравнителни изследвания на Стара планина и Голям Кавказ съвместните изследвания продължават и през 1982—1985 г. по проблема „Сравнителен конструктивно-географски анализ на Рило-Родопския масив, Източен Кавказ и Западното Закавказие с оглед рационалното стопанско използване на техните естествени ресурси и опазване на природата“. Във връзка с това от 28. VIII до 11. IX. 1983 г. се проведе II съветско-български симпозиум (експедиция) в Северен и Източен Кавказ върху територията на Кабардино-Балкарска АССР, Чечено-Ингушка АССР и Дагестанска АССР. Българската делегация се състоеше от 8 учени-географи по различни дисциплини и се ръководеше от чл.-кор. проф. Ж. Гълъбов — научен ръководител на съвместните изследвания в Географския институт — БАН. Симпозиумът се организира по маршрута: Минерални води — Налчик — Приелбрусие (Чегед, Азлу и Иткол) — Грозний — ез. Казеноям — Ботлих — Хунзах — Гуниб — Чох — Буйнакс — Махачкада — Дербент — Махачкала. По маршрута съветските и българските участници изпълниха голяма и извънредно интересна научноизследователска програма, включваща както специфични регионални физикогеографски, социално-икономически и демографски, така и комплексни географски проблеми на Северен и Източен Кавказ. По-обстойно се обсъдиха следните въпроси:

По геоморфология: структурно-денудационни форми на релефа, съвременни морфогенетични процеси, палеогеографска еволюция на релефа, морфология на карста, стихийни явления и др.

По климатология: особености на местния климат, височинни изменения на климата, стихийни климатични явления и др.

По хидрология: структура на водния баланс, височинни изменения на водния баланс, генезис и режим на речния отток, хидрология на карста в басейна на р. Аварски Койсу, р. Андийски Койсу и р. Кара Койсу (Даг. АССР), рационално използване на водните ресурси и др.

По биогеография: структура на типични биогеоценози, височинни изменения на екосистемите, антропогенни изменения на биогеографските комплекси и др.

По демография и селища: национален състав на населението и неговите основни характеристики, трудови ресурси, развитие на селищата и др.

По икономическа география: отраслова структура и териториално разпределение на производството, специфични отрасли на икономиката (пасищно животновъдство, планинско земеделие, вътрешноплаинско овощарство, лозарство и пр.), развитие на енергетиката и промишлеността и др.

Освен това се третираха и въпросите за териториалното разпределение и рационалното използване на рекреационните ресурси.

По всички поставени въпроси бяха изнесени много научни доклади и съобщения от съветските специалисти, които разкриваха както основните закономерности, така и различните регионални особености на природната среда и социално-икономическото развитие на Северен и Източен Кавказ. Докладите и непосредствените теренни наблюдения позволиха на участниците да съберат изключително богата и интересна географска информация, която е необходима за

с съвместните изследвания. Особено голямо възхищение предизвикаха големите и разностранни успехи на автономните севернокавказки републики през годините на съветската власт. Големи заслуги за високото научно равнище и образцовата организация на симпозиума имат освен научните ръководители акад. И. П. Герасимов и к. г. н. Д. А. Лилиенберг и останалите специалисти от Географския институт при АН СССР и от местните институти, държавните и обществените организации в Дагестанска АССР, Чечено-Ингушка АССР и Кабардино-Балкарска АССР. За техните големи усилия и гостоприемство изказваме нашата сърдечна благодарност.

Лука Зянков